

Dnr. 2013/71/738
Vaccination
Läkemedel
HSL

fastställd: 2014-10-20
reviderad: 2015-11-16

Rutin för vaccination mot pneumokocker för vuxna och barn över 5 år i Tibro kommun

Vaccination mot pneumokocker rekommenderas tillsammans med influensavaccination.

Rutinen är avsett för vaccination av personer över 5 år ålder. Patienter inskrivna i hälso- och sjukvården i Tibro kommun erbjuds gratis Pneumokockvaccinering.

Årets vaccin heter:

- **Pneumovax®** (polysackaridvaccin)
- **Prevenar13®** (proteinkonjugatvaccin)

För friska personer, 65 år eller äldre, rekommenderas polysackaridvaccin (Pneumovax®). För patienter med nedsatt immunförsvar, vissa kroniska sjukdomar eller riskfaktorer beslutar behandlande läkare vilket eller vilka av de två vaccinerna (Prevenar13® och Pneumovax®) som ska användas.

Pneumovax är det vaccin som köpts in till kommunen, vid behov av Prevenar13 får ssk vända sig till Närhälsan. Kostnaden får då faktureras kommunen. Meddela därför MAS.

Kommunens sjuksköterskor med speciell behörighet inom ramen för generella vaccinationsprogram SOSFS 2006:24 är behöriga att ordinera pneumokockvaccination i enlighet med de vaccinationsprogrammen som finns upptaget i socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 1994:26) Vaccination mot pneumokocker.

Kommunens sjuksköterskor utan speciell behörighet ansvarar för att verkställa ordinationen enligt givna anvisningar.

Riskgrupper som rekommenderas pneumokockvaccination

- Alla personer som är 65 år eller äldre
- Personer med vissa kroniska sjukdomar
  - Kronisk hjärt- eller lungsjukdom
  - Instabil diabetes mellitus
  - Kronisk lever- eller njursvikt
  - Neuromuskulära sjukdomar som påverkar andningen
  - Cystisk fibros
- Personer med vissa risktillstånd
  - Nedsatt mjältfunktion (anatomiskt eller funktionellt)
  - Extrem övervikt (störst risk vid BMI > 40)

- Gravyt nedsatt immunförsvar
- Cochleaimplantat
- Likvorläckage

Läkare ska alltid ordinera vaccin till patienter som inte ingår i riskgrupperna.

Pneumokockvaccinering

1. Omvårdnadsansvarig ssk/dsk ansvarar för att inskrivna patienter blir erbjudna vaccination mot pneumokocker.
Tillfråga anhörig/närstående om personen själv inte kan ta ställning. Om inte någon anhörig/närstående finns avgörs detta av omvårdnadsansvarig sjuksköterska och patientansvarig läkare.

Information ska även ges om den sammanhållna journalfunktionen i Svevac. D.v.s. varje person måste tillfrågas om samtycke till att vaccinationsuppgifterna blir tillgängliga för andra vårdgivare i Svevac.

Given information och beslut ska dokumenteras i omv.journalen för patienten.

2. Inför vaccinationen ska frågeformulär inför din vaccination mot pneumokocker fyllas i, blankett: *Blankett för vaccination mot pneumokocker*
3. Ordination av vaccin mot pneumokocker görs av patientansvarig läkare eller kommunens sjuksköterskor med speciell behörighet inom ramen för generella vaccinationsprogram SOSFS 2006:24. Ordinationen dokumenteras på blankett: *Blankett för vaccination mot pneumokocker*.
4. Vaccination utförs av ssk/dsk anställd i Tibro kommun enligt socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2000:1) om läkemedelshantering.
Vid akut infektion eller feber – vänta tills infektionen är över. Har patienten haft en allvarlig lunginflammation vänta med vaccination minst 2 månader efter lunginflammationen.
5. Vaccinering skall ske på dagtid, när vårdcentralen är öppen.
6. I samband med vaccinering **skall** inj. Epipen/Anapen finnas tillgänglig. Inj. Epipen/Anapen finns eller kan beställas via akutförrådet.
7. Dokumentera i Svevac när vaccination mot pneumokocker har mottagits. Lägg underlaget för vaccinationen i patientjournalen.

Doseringsanvisning Pneumovax

Vaccinationen ges intramuskulärt i armens deltoideusmuskel. Vid Waranbehandling ges vaccinet djupt subcutant i armen, nedanför deltoideusmuskeln.

När behövs förnyelsedos?

- För friska personer, 65 år eller äldre, rekommenderas inte längre förnyad pneumokockvaccination.
- För övriga personer med kroniska sjukdomar eller andra riskfaktorer avgör behandlande läkare tidsintervallet till nästa dos av pneumokockvaccin, samt typ av vaccin.

Ovanstående rekommendationer bygger huvudsakligen på nationella riktlinjer (SOSFS 1994:26). Dessa riktlinjer är under omarbetning och kommer att revideras när ytterligare dokumentation om pneumokockvaccination till vuxna och äldre barn finns tillgänglig.

Aktuella blanketter i samband med influensavaccination

- Blankett för vaccination mot Pneumokocker (*journalhandling*)
- Uttag av Pneumovax (*till kylskåpet där vaccinet förvaras*)

Forozan Magouli

Medicinskt ansvarig sjuksköterska

Smittskyddsenheten är samordningsansvarig för vaccination mot pneumokocker och influensavaccinationsprogrammet.

<http://www.vgregion.se/sv/Regionkansliet/Halso--och-sjukvardsavdelningen/Strategisk-utvecklingsenhet/Smittskyddsenheten/Vaccinationer1/Pneumokockvaccinationer/>